

Notat til Bispemøtet 13.-14.mai 2025

Prioriteringer i ny avdeling

Ny avdeling for kirkefag i Kirkerådet og Bispemøtet gir behov for å se en stor bredde av saker i sammenheng og prioritere mellom disse. Nedbemanningen i Kirkerådets avdeling for kirkefag og økumenikk og i bispedømmerådenes kirkefagavdelinger gir også behov for å se på hvordan ressursene kan finne hverandre og hvordan Den norske kirke kan få mest mulig ut av en samlet bemanning på rundt 70 personer.

Løpende forpliktelser i avdeling for kirkefag

Avdeling for kirkefag bistår Kirkemøtet og Kirkerådet i ledelsen av Den norske kirke på nasjonalt nivå, og Bispemøtet som læreorgan. Avdelingen bistår også Mellomkirkelig råd og Den norske kirkes ungdomsutvalg. Dette innebærer en rolle i å håndtere hele bredden av faglige spørsmål som oppstår på nasjonalt og internasjonalt nivå, hvor preses eller andre biskoper, Kirkerådet eller Kirkerådets direktør og Mellomkirkelig råd har behov for faglig støtte.

Kirkemøtet, Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Bispemøtet har etablert ulike råd, nemnder og utvalg som har sin rolle i håndteringen av faglige saker på nasjonalt nivå i Den norske kirke. Avdelingen er sekretariat for følgende:

- Teologisk nemnd
- Komiteen for internasjonale spørsmål
- Menneskerettighetsutvalget
- Den norske kirkes ungdomsutvalg og Ungdommens kirkemøte
- Nemnd for gudstjenesteliv
- Samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjoner
- Samarbeidsråd for diakoni
- Samarbeid menighet og misjon
- Sentralt etterutdanningsutvalg
- Fagråd for ABV
- Styringsgruppen VTV
- Nasjonalt kirkelig pilegrimsutvalg
- Salmebasegruppen
- Nasjonale kontaktgrupper for tros- og livssynsdialoger
- (listen er ikke uttømmende)

I tillegg til dette organiserer avdelingen samhandling med rådgivergrupper på bispedømmekontor. Hvilke rådgivergrupper som etter nedbemanningen skal følges opp, og hvordan dette skal skje, er i prosess.

Avdelingen ivaretar løpende medlemskap eller representerer Den norske kirke i en lang rekke organer som for eksempel STL og Norges Kristne Råd, KAs fagutvalg for diakoni, kirkemusikk og undervisning, samt diverse representantskap og generalforsamlinger i organisasjoner med tilknytning til Den norske kirke. Dette gjelder også internasjonale økumeniske organisasjoner. Den norske kirke er medlem av.

Rådgiverne i avdelingen er faglige ressurspersoner på ulike områder og er i dialog med lokalkirken så vel som eksterne aktører på aktuelle felter, og har ansvar for utviklingsarbeid og tverrfaglige samarbeid på nasjonalt nivå.

Avdelingen for kirkefag og økumenikk jobbet fram til nedbemanningen i 2024/2025 med utvikling av Den norske kirke på en rekke felter, som oppfølging av Kirkemøtets og Kirkerådets vedtak. I forbindelse med nedbemanningen er det i ulike sammenhenger tematisert at det er et spørsmål hvor stor bredde av utviklingsprosjekter i Den norske kirke som skal initieres på nasjonalt nivå.

Avdelingen har også system- og produkteierskap for digitale løsninger som er viktige for hele Den norske kirke, herunder Kirka vår, trosopplæringsverktøyet, VTV, vigslingsregisteret og tilskuddsverktøyet e-apply.

Aktuelle forpliktelser i 2025 og 2026

I tillegg til de løpende forpliktelsene, har Kirkemøtet, Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Bispemøtet gjort vedtak som krever særskilt oppfølging i 2025 og 2026. En del saker er knyttet til spesifikke arbeidsfelter, som rammeplaner for kirkelig undervisning og læring, liturgisaker, tilskuddsforvaltning i Den norske kirke og oppfølging av arbeidet med sannhet og forsoning og nasjonaljubileet 2030. Andre vedtak er mer overordnet og berører potensielt alle arbeidsfelter i avdelingen.

Kirkemøtet vedtok i KM 5/24, punkt 4:

Kirkemøtet ber Kirkerådet i budsjett for 2025 prioritere følgende to områder:

- Barn og unge 0-30 år
- Kirken som organisasjon (inkl. organisering, digitalisering og rekruttering)

På grunn av nedbemanningsprosessen har Kirkerådet ikke vedtatt en årsplan for 2025. Arbeidet med å realisere de to prioriterte områdene skjer administrativt.

Kirkemøtet 2025 behandlet sak KM 5/25 [Kirkemøtets fordeling av midler 2026 og orientering om budsjett 2025](#) og vedtok blant annet:

Kirkemøtet ber Kirkerådet i budsjett for 2026 prioritere følgende områder:

- Unge og unge voksne
- Kirken som organisasjon

Avdelingen vil være sentral i realiseringen av en satsing på unge og unge voksne.

Kirkemøtet 2025 behandlet også sak KM 12/25 [Utfordringsbildet 2025 for Den norske kirke](#).

Saken presenterer en rekke utfordringer som avdelingen vil være sentral i å møte. Viktige kirkefaglige temaer i dokumentet er dåp, unge voksne, svakere oppslutning om gudstjenester, rekruttering og arbeid knyttet til ulike minoritetsgrupper. Kirkemøtet vedtok:

Kirkemøtet tar Utfordringsbildet 2025 til orientering og takker Kirkerådet for pågående arbeid med utfordringene. Kirkemøtet ser at flere av utfordringene også gir muligheter.

Kirkemøtet vil særlig peke på behov for videre arbeid med følgende:

- Kirken som håpsbærer i verden:
 - o Kirkemøtet vil understreke det forsterkede behovet for videre arbeid med de globale utfordringene som ble pekt på i KM 11/24, og vil gjenta:

Kirkene står sammen i å møte de globale utfordringene knyttet til klimakrisen, flyktninger, religiøse og etniske minoriteter og økende polarisering, og freds- og forsoningsarbeid.

- En bærekraftig kirke:
 - o I møte med økonomiske utfordringer er det behov for videre arbeid med organisasjonsutvikling i Den norske kirke, som skaper bedre samhandling i kirken, og å utforske hva som kan gi inntekter for kirken.
 - o I dagens situasjon er samlet innsats ekstra viktig.
- En lokal folkekirke i Norge og en tid for fornyelse:
 - o Kirkemøtet utfordrer alle Den norske kirkes menigheter til å bruke strategien for 2022-2029 aktivt i prosessen med eget strategiarbeid.
 - o Det er i den lokale menighet kirken møter mennesker. Det er avgjørende for kirkens framtid at en satser på den lokale kirken med tilstedeværelse med ulike tilbud over hele landet.
 - o For en landsdekkende folkekirke er det avgjørende at Den norske kirke på alle nivåer arbeider videre med rekruttering til kirkelige utdanninger og til tjenester i kirken.
 - o Kirkemøtet vil peke på positive utviklingstrekk i Den norske kirke, med for eksempel økt søkning til kirken, og oppfordrer lokalkirken til samtale om muligheter.

En oppfølging av Kirkemøte vedtakets første hovedpunkt vil for avdelingen innebære arbeid med Den norske kirkes rolle knyttet til globale utfordringer, i Norge og internasjonalt. Arbeid med organisasjonsutvikling er i hovedsak plassert i avdeling for HR og organisasjonsutvikling. I oppfølging av vedtakets tredje hovedpunkt vil avdelingen særlig ha en rolle i arbeid med rekruttering til kirkelig utdanning.

Hele den samlede kirkefaglige bemanningen på 70 personer nasjonalt og regionalt er en aktuell ressurs for å videreutvikle Den norske kirke knyttet til ulike kirkefaglige arbeidsområder og fagfelter. Med bakgrunn i dette inviteres Bispemøtet til samtale om:

- Hva er de viktigste målene i tiden framover – hva vil vi oppnå?
- Hva trenger biskopene fra avdelingen?
- Hvordan få til en god samhandling mellom stabene på bispedømmekontorene og avdelingen nasjonalt?